

SEXUÁLNÍ VÝHOVA

Monika Dušová
Monika Zigová

Brno 2009

SEXUÁLNÍ VÝHOVA

Časová dotace:

- 4 vyučovací hodiny

Vzdělávací oblast:

- ČLOVĚK A ZDRAVÍ

SEXUÁLNÍ VÝHOVA

Klíčové kompetence:

- KOMPETENCE K UČENÍ
- KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ
- KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ
- KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ
- KOMPETENCE PRACOVNÍ

SEXUÁLNÍ VÝCHOVA

Průřezová témata:

- OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA
- MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA
- ENVIROMENÁLNÍ VÝCHOVA

SEXUÁLNÍ VÝHOVA

- LIDKÝ ŽIVOT V PROMĚNÁCH ČASU
- ODLIŠNOSTI MAJÍ SVŮJ VÝZNAM
- STÁVÁME SE MUŽEM A ŽENOU
- ROZMNOŽOVÁNÍ

LIDKÝ ŽIVOT V PROMĚNÁCH ČASU

- Člověk, stejně jako živočich, má svůj počátek (zrození) a konec (smrt).
- Období, ve kterém tyto změny probíhají, se nazývá **dospívání** neboli **puberta**.

LIDKÝ ŽIVOT V PROMĚNÁCH ČASU

- DOSPÍVÁNÍ v životě člověka znamená hledání sama sebe, potýkání se s nejistotou a pochybnosti o sobě samém, o své pozici a roli ve společnosti, skupině.
- Významnými projevy dospívání bývá **tělesná proměna a změna prožívání.**

ODLIŠNOSTI MAJÍ SVŮJ VÝZNAM

- Dospíváme od chvíle, kdy jsme se narodili.
- Toto období začíná přibližně ve 10 letech a končí s 20. rokem věku.

ODLIŠNOSTI MAJÍ SVŮJ VÝZNAM

- Většina tělesných změn probíhá v prvních letech dospívání.
- Jednou z prvních pubertálních změn je nápadně **rychlý růst**.
- Vaše konečná výška záleží především na dispozicích **zděděných po rodičích**.

<http://www.pictoria.com/cz>

ODLIŠNOSTI MAJÍ SVŮJ VÝZNAM

- Změny, které probíhají v těle během puberty, začínají v mozku a jsou podmíněny chemickými látkami, které nazýváme **hormony**.
- Vlivem pohlavních hormonů (androgenů, estrogenů) vznikají v pubertě **druhotné pohlavní znaky**.

ODLIŠNOSTI MAJÍ SVŮJ VÝZNAM

DRUHOTNÉ POHLAVNÍ ZNAKY

- U dívek: růst prsů, růst ochlupení , rozložení podkožního tuku, počínající menstruace
- U chlapců: změny hlasu (mutace), rozvoj svaloviny, růst ochlupení a vousů, změnu vlasové hranice

ODLIŠNOSTI MAJÍ SVŮJ VÝZNAM

- U savců rozlišujeme podle vnitřních pohlavních (rozmnožovacích) orgánů pohlaví samčí a samičí.
- Vnitřní pohlavní žlázy samice se nazývají **vaječníky**, kde se tvoří pohlavní buňky – **vajíčka**.
- Vnitřní pohlavní žlázy samce se nazývají **varlata**, kde se tvoří pohlavní buňky – **spermie**.

ODLIŠNOSTI MAJÍ SVŮJ VÝZNAM

Vnitřní pohlavní orgány ženy

DĚLOHA - je svalový orgán hruškovitého tvaru

- slouží k uložení, výživě a zajištění vývoje mláděte

VAJEČNÍKY – orgány, v nichž se vyvíjejí vajíčka

- mají tvar švestky

VEJCOVODY- orgány, jimiž se dostávají vajíčka do dělohy

DĚLOŽNÍ ČÍPEK – spojuje dělohu s pochvou

POCHVA- část těla, která spojuje dělohu s vnějšími pohlavními orgány

ODLIŠNOSTI MAJÍ SVŮJ VÝZNAM

Vnitřní pohlavní orgány muže

VARLE - párový orgán vejčitého tvaru

- vývoj pohl. muž. buněk - spermií

NADVARLE – stočená kanálek, který navazuje na varle

- zásobárna spermií

PROSTATA - předstojná žláza

- obkružuje močovou trubici

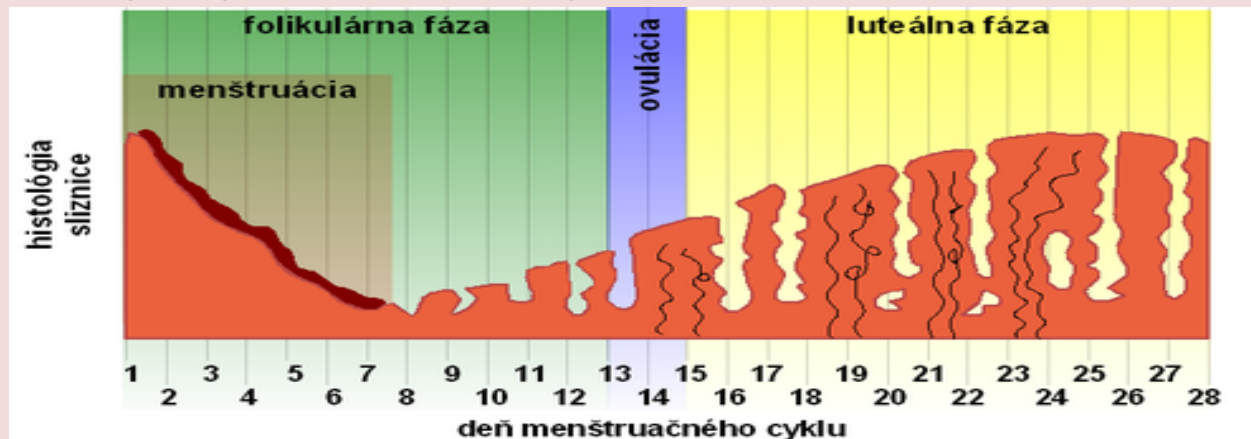
CHÁMOVOD - spojuje vývod nadvarlete s moč. trubicí

- při ejakulaci slouží k transportu spermií

STÁVÁME SE MUŽEM A ŽENOU

Projev tělesné zralosti u dívky

- MENSTRUACE – pokud nedojde k oplození vajíčka, sliznice dělohy odumře a během několika dní (4-7) po částech opouští tělo pochvou. Krvácení se dostavuje každý měsíc. Každý cyklus trvá přibližně 28 dnů.

STÁVÁME SE MUŽEM A ŽENOU

Projev tělesné zralosti u chlapce

POLUCE – jde o přirozený jev doprovázející dospívání chlapců. Často dochází k samovolné erekci i bez zjevného důvodu. Při sexuálním vzrušení se penis zaplní krví a ztopoří, dochází k výronu semene – ejakulaci.

ROZMNOŽOVÁNÍ

- slouží všem živým organismům k vytváření nových jedinců
- zajišťuje přežití lidského organismu
- rozlišujeme pohlavní a nepohlavní rozmnožování
- pohlavní systém není až do období puberty aktivní

ROZMNOŽOVÁNÍ

- Spermie a vajíčko se spojí dohromady po intimním aktu zvaném pohlavní styk.
- Mužské a ženské pohlavní systémy umožňují muži a ženě zplodit dítě.

